

Tietosuojaseloste –Tieteellinen tutkimus

Kerromme tällä tietosuojaselosteella sinulle tietosuojalainsäädännön edellyttämät tiedot siitä, miten käsittelemme henkilötietojasi. Tietosuojalainsäädännössä käytetään termiä ”rekisteröity” henkilöstä, johon henkilötiedot liittyvät. Käytämme tässä tietosuojaselosteessa rekisteröidystä ”sinä”- muotoa ja rekisterinpitäjästä ”me”-muotoa.

Tietosuojaselosteeseen voidaan tehdä tarvittaessa päivityksiä tai muutoksia. Jos muutos on merkittävä, ilmoitamme siitä sinulle lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Tämä tietosuojaseloste on tullut voimaan 17.9.2026.

1. Rekisterinpitäjä

Tutkimuksen rekisterinpitäjänä on:

Tampereen korkeakoulusäätiö sr. (Tampereen yliopisto)
2844561-8
Kalevantie 4 33100 TAMPERE

Tutkimus tehdään työsuhteessa Tampereen korkeakoulusäätiöön (Tampereen yliopisto).

Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyä koskevissa asioissa on Okko Räsänen, professori, jonka tavoitat okko.rasanen@tuni.fi, +358 50 445 0678. Yliopiston puhelinvaihe palvelee numerossa +358 (0) 294 52 11.

Voit ottaa Tampereen yliopiston tietosuojaan liittyvissä yleisissä kysymyksissä yhteyttä tietosuojavastaavaan dpo@tuni.fi.

2. Käsittelyn kohde ja tarkoitus

Tutkimuksen nimi: Charting Infants' Language, Auditory, and Motor Experiences in Everyday Contexts: EveryContext (Lasten varhaiset kielikokemukset luonnollisissa arkiympäristöissä).

Kyseessä on seurantatutkimus, joka kestää 31.5.2031 saakka.

Henkilötietojasi käsitellään osana tieteellisen tutkimuksen toteuttamista. Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on yllä kuvatun tieteellisen tutkimuksen toteuttaminen.

Tutkimuksessa selvitetään lasten varhaista kielenkehitystä sekä kielen ja motorisen kehityksen välisiä yhteyksiä lasten luonnollisissa kasvuympäristöissä. Tutkimuksen aikana kerättävä ja hyödynnettävä ääniaineisto sisältää henkilötietoja siinä esiintyvän puheen osalta. Kerättävää

ääni- ja liikeaineistoa käsitellään automaattisilla analyysityökaluilla, jotka laskevat aineistosta erilaisia puhuttuun kieleen ja ääniympäristöön liittyviä ominaisuuksia. Aineiston avulla opetetaan uusia analyysityökaluja, testataan uusia ja olemassa olevia työkaluja, sekä sovelletaan analyysityökaluja tuottamaan automaattisia analyysituloksia aineistosta. Lisäksi pientä osaa kerättävistä ääninauhoituksista käsitellään nimikoimalla (kuuntelemalla ja merkitsemällä ääninauhotusten sisältöä), jotta aineistoa voidaan käyttää analyysimenetelmien kehittämiseen ja testaamiseen.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja (johtava tutkija) vastaa tutkimuksen toteuttamisesta. Tutkimuksen suorittamiseen osallistuvat tutkimusryhmän jäsenet.

Tutkimuksen tulokset, joista yksittäinen tutkittava ei ole tunnistettavissa, on tarkoitus julkaista alan tieteellisissä julkaisuissa.

3. Käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojesi käsittelyperusteena on:

- ☐ suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen
- ☒ yleistä etua koskeva tehtävä tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö
 - ☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - ☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

Mikäli erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja (esim. terveystiedot, rikostuomioihin liittyvät tiedot) käsitellään, perusteena on:

- ☐ nimenomainen suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen, kun suostumuksen antaminen on estynyt
- ☐ oikeusvaateen laatiminen, esittäminen tai puolustaminen
- ☒ yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
- ☐ kansanterveyteen liittyvä yleinen etu kansallisen lainsäädännön perusteella¹
- ☐ muu tietosuojalainsäädännön mukainen peruste, joka on täsmennetty kansallisessa lainsäädännössä:

Mikäli kyseessä on lääketieteellinen tutkimus, henkilötietoja tutkimuksessa käsiteltäessä sovelletaan tietosuojalain (1050/2018) 6 §:n 2 momenttia.

¹ Tutkimuksen luotettavuuden tai tutkittavien turvallisuuden varmistaminen taikka lakisääteisen tai lakisääteisen ilmoitus-, tiedonluovutus tai -arkistointivelvoitteiden noudattaminen.

4. Henkilötietojen lähteet ja käsiteltävät tiedot

Henkilötietoja voidaan kerätä tilanteen mukaan joko suoraan sinulta tai muista lähteistä. Tietoja saadaan:

- ☒ sinulta rekisteröitynä
- ☒ seuraavista säännönmukaisista tietolähteistä: tutkimukseen osallistuvien lasten huoltajilta sekä tallenteille satunnaisesti päätyviltä muut perheenjäseniltä (esim. sisarukset) ja sivullisilta (esim. vierailijat, ulkona kohdatut henkilöt).

Käsitlemme seuraavia henkilötietoryhmiä:

☒ Yleiset henkilötiedot: Osallistuvien perheiden demografiset perustiedot (lasten syntymäaika, sukupuoli, sisarusten määrä, huoltajien koulutustausta, perheen sosioekonominen asema, perheessä puhutut kielet).

☒ Muut tiedot:

- Kotiympäristöistä kerätyt äänitallenteet.
- Lasten kielenkehitystä mittaavat kyselylomakkeet sekä kielellisen kehityksen arvioiden tulokset.
- Perheen päivittäiset aktiviteetitilokit (esim. ruokailut, päiväunet, leikkiajat jne.).

☒ Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat, ns. arkaluontoiset tiedot:

☒ Terveystiedot: Tutkittavan lapsen terveyden perustiedot: synnytyksen ajankohta (raskausviikko), normaali/alentunut kuulo (huoltajien raportoimana), mahdolliset kehitykselliset häiriöt. Tutkittavan lapsen huoltajien normaali/alentunut kuulo tai kehitykselliset häiriöt.

☐ Rotu tai etninen alkuperä

☐ Poliittiset mielipiteet tai uskonnollinen/ filosofinen vakaumus

☐ Ammattiliiton jäsenyys

☐ Seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

☐ Geneettiset tiedot

☐ Biometriset tiedot henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten

☐ Rikostuomiota tai rikkomuksia koskevat tiedot

Käsitlemme seuraaviin rekisteröityjen ryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja:

☐ Työntekijät ☐ Opiskelijat ☒ Tutkittavat ☐ Tutkijat ☒ Muu: Tutkimukseen osallistuvien lasten huoltajat sekä tallenteille satunnaisesti päätyvät muut perheenjäsenet (esim. sisarukset) ja sivulliset (esim. vierailijat, ulkona kohdatut henkilöt).

5. Henkilötietojen siirrot ja luovuttaminen

Henkilötietojasi voidaan tietyissä tilanteissa siirtää myös EU/ETA-maiden ulkopuolelle kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Henkilötietojen siirron yhteydessä turvataan riittävä tietosuojan taso käyttämällä asianmukaista siirtomekanismia (esim. vakiosopimuslausekkeet) ja teknisiä suojatoimia.

☐ Henkilötietojasi ei siirretä EU/ETA-maiden ulkopuolelle

☒ Henkilötietojasi siirretään EU/ETA-maiden ulkopuolelle seuraavasti: Aineistoa voidaan jakaa harkinnanvaraisesti akateemiseen tutkimuskäyttöön tutkijoille tai tutkimusryhmille EU/ETA-maiden ulkopuolelle, jos heidän käsittelynsä täyttää GDPR:n vaatimukset henkilötietojen EU/ETA-ulkopuolisen käsittelyn osalta. Siirtomekanismi ja suojatoimet ovat seuraavat: Aineiston tekninen jakelu tapahtuu Kielipankin kautta aineiston käyttöoikeushakemuksia vastaan. Jokainen hakemus käsitellään erikseen rekisterinpitäjän toimesta yllä mainittuja vaatimuksia vasten.

☒ Henkilötietojasi ei luovuteta toisille rekisterinpitäjille säännönmukaisesti.

☐ Henkilötietojasi voidaan luovuttaa toisille rekisterinpitäjille lainsäädännön perusteella seuraavasti: _____

6. Henkilötietojen suojaaminen

Henkilötietojasi suojataan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia suojatoimia. Suojamme tietojasi teknisesti mm. virusturvalla, palomuurilla ja huolehtimalla säännöllisistä ohjelmistopäivityksistä. Lisäksi edellytämme kirjautumisen yhteydessä salasanaa, käyttäjätunnusta ja tilannekohtaisesti kaksivaiheista tunnistautumista.

Suojamme tietojasi myös organisatorisilla keinoilla. Henkilöstömme on salassapitovelvollinen ja tietoihin pääsyä rajataan sisäisesti. Toteutamme tarvittaessa myös erityisiä lisäsuojatoimia, kuten erillisiä säilytysajainta.

Mahdollisia manuaalisia aineistoja suojataan säilyttämällä ne lukituissa tiloissa.

Aineisto:

☐ kerätään suorien tunnistetietojen kanssa

☐ kerätään ilman suoria tunnistetietoja

- ☒ pseudonymisoidaan keräämisen jälkeen kaikilta muilta osin, paitsi äänen osalta, jota ei voida teknisesti pseudonymisoida siten että tutkimus olisi mahdollista toteuttaa.
- ☐ säilytetään suorin tunnistetiedoin, koska se on välttämätöntä seuraavista syistä:

Tässä tutkimuksessa tietojasi suojataan lisäksi seuraavasti: Kaikki tiedonsiirto tapahtuu salattua tiedonsiirtoa käyttäen, ja aineisto säilytetään salatuilla tallennuslevyillä tai yliopiston omassa suojatussa palvelinsalissa sijaitsevalla verkkolevyllä. Aineistoihin on tarpeeseen perustuva pääsy ainoastaan sellaisilla tutkimusryhmän jäsenillä, joilla on riittävä tietoturvaan ja yksityisyydensuojaan liittyvä koulutus. Kaikkien tutkimusryhmän jäsenten aineiston käyttöoikeuksista pidetään kirjaa, ja myönnettyt aineiston käyttöoikeudet sekä niihin liittyvät aineiston kopiot poistetaan välittömästi käyttötarpeen päätyttyä. Aineistosta ei säilytetä tarpeettomia kopioita. Lisäksi teillä on oikeus pyytää kerätyn ääniaineiston haluttujen aikavälien poistamista aineistosta keräyksen yhteydessä tarjottavalla lomakkeella, jolloin kyseiset aikavälit poistetaan koneellisesti. Pyyntö on tehtävä aineistonkeräyksen yhteydessä.

Puheääntä lukuun ottamatta kaikki henkilötietonne (tunnistetiedot) säilytetään erillään muusta aineistosta tietoturvalisessä ympäristössä. Tunnistetiedot säilytetään tutkimuksen aikana seurattututkimuksen mahdollistamiseksi. Lisäksi tunnistetiedot säilytetään tutkimuksen jälkeen erillään varsinaisesta tutkimusaineistosta tietoturvalisessä ympäristössä ja salattuna siten, että vain tutkimuksen vastuullisella johtajalla sekä valitulla varahenkilöllä on koodiavain salauksen purkamiseen. Tunnistetietojen säilytyksen perusteena on 1) jatkoseurantatutkimusten mahdollistaminen tutkimuksen päätyttyä, sekä 2) GDPR-yhteensopivuuden mahdollistaminen liittyen teille kuuluviin oikeuksiin koskien teiltä kerättyä aineistoa.

7. Henkilötietojen säilytysaika

Henkilötietojasi säilytetään tapauskohtaisesti tarpeelliseksi arvioitu aika. Säilytysaikaan vaikuttavat myös lainsäädännön vaatimukset. Noudatamme henkilötietojen säilytyksessä tiedonohjaussuunnitelmaamme (TOS) ja soveltuvaa lainsäädäntöä.

Henkilötietojasi säilytetään tässä yhteydessä seuraavasti: Aineistoa säilytetään niin kauan kuin se on tarpeen tutkimuksen toteuttamiseksi, tulosten varmentamiseksi ja aineiston tieteellisen vaikuttavuuden kannalta. Säilytyksen tarvetta arvioidaan erikseen säännöllisin väliajoin rekisterinpitäjän toimesta. Arviointi perustuu yleisen edun (aineiston tieteellisen vaikuttavuuden ja tarpeellisuuden) ja säilytyksen riskien sekä muiden haittojen punnitsemiseen.

Tutkimuksen päättymisen jälkeen henkilötietoja sisältävä tutkimusrekisteri:

- ☐ hävitetään kokonaisuudessaan
- ☐ arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja

☒ arkistoidaan tunnistetiedoin salattuna. Henkilötietoja sisältävät ääninauhoitukset arkistoidaan erillään muista tunnistetiedoista.

8. Profilointi ja automaattinen päätöksenteko

Henkilötietojasi ei käytetä profilointiin tai automaattiseen päätöksentekoon.

9. Tietosuojaoikeudet ja niiden käyttäminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa sinulle rekisteröitynä tiettyjä oikeuksia. Oikeudet riippuvat osittain henkilötietojen käsittelyn perusteesta. Tietyissä tapauksissa oikeuksiasi voidaan rajoittaa esimerkiksi lakisääteisen veloitteemme vuoksi tai jos käsittely tapahtuu tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai arkistointia varten. Jos oikeuksiasi on rajoitettu, toteutamme lainsäädännön edellyttämät asianmukaiset ja tarpeelliset suojatoimenpiteet. Sinulla on seuraavia tietosuojaoikeuksia, joita voit käyttää tekemällä sitä koskevan pyynnön.

Oikeus saada pääsy tietoihin

Sinulla on oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä ja tutustua itseäsi koskeviin henkilötietoihin.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Sinulla on oikeus pyytää virheellisten ja puutteellisten henkilötietojen oikaisua. Lisäksi sinulla on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Sinulla voi olla oikeus rajoittaa henkilötietojen käsittelyä laissa säädetyissä tapauksissa. Rajoittamisoikeus voi tulla kyseeseen esimerkiksi, jos sinua koskevat henkilötiedot ovat mielestäsi virheellisiä, niitä käsitellään lainvastaisesti tai olet vastustanut tietojesi käsittelyä. Rajoittamispyyntö arvioidaan tapauskohtaisesti ja mikäli pyyntö on perusteltu ja oikeus soveltuu, käsittelyä rajoitetaan. Rajoituksesta ilmoitetaan tietojen vastaanottajille organisaation menettelyn mukaisesti.

Vastustamisoikeus

Sinulla on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseesi perustuen vastustaa henkilötietojesi käsittelyä. Pyyntö arvioidaan tapauskohtaisesti ja mikäli pyyntö on perusteltu ja oikeus soveltuu, asia käsitellään organisaation prosessin mukaisesti.

Oikeus olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Sinulla on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on sinua koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa sinuun vastaavalla tavalla merkittävästi. Kieltoon on kuitenkin poikkeuksia.

Suostumuksen peruuttaminen

Mikäli henkilötietojesi käsittely perustuu suostumukseen, sinulla on milloin tahansa oikeus peruuttaa antamasi suostumus.

Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Sinulla on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle (Tietosuojavaltuutettu), jos henkilötietojesi käsittelyssä käsityksesi mukaan rikotaan tietosuojalainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi